

Михайло
Опалев

Тетяна
Іваненко

Р

І

В

П

ШРИФ ТОВА

ІІ

ІІ

АНІМАЦІЯ

БУКВА, СЛОВО, ТЕКСТ

І

Р

К

Т

Михайло
Опалєв

Тетяна
Іваненко

Р

ІРІ

В

П

ШРИФ ТОВА Анімація

БУКВА, СЛОВО, ТЕКСТ

ΣΠ

ІΩ

ІО

Навчально-методичний
посібник

Я

К

Х·Д·Я·Д·М
2020

Т

УДК ____
ББК ____
С __

Затверджено та рекомендовано до друку методичною радою Харківської державної академії дизайну і мистецтв 25 вересня 2019 р., протокол № 19-05.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Алфьорова З. І.

професор, доктор мистецтвознавства,
Харківська державна академія культури.

Храмова-Баранова О. Л.

професор кафедри дизайну, доктор історичних наук,
Черкаський державний технологічний університет.

У матеріалах навчально-методичного посібника розглянуто шрифтові анімації на прикладах робіт зі шрифтової анімації дизайнерів і студій усього світу, контент яких становлять зв'язки «буква – слово – текст». Подано художньо-проектний та технологічний інструментарій шрифтової анімації, що охоплює принципи й засоби композиції візуального ряду, засоби анімації тощо.

Навчально-методичний посібник призначений для студентів закладів вищої освіти дизайнерського та мистецького спрямування, початківців, а також тих, хто цікавиться анімаційним дизайном.

Опалев М. Л.

Іваненко Т. О.

Шрифтова анімація: буква, слово, текст
: Навчально-методичний посібник. Х. :
ХДАДМ, 2020. ____с. : іл.

ISBN _____©

Свідоцтво про реєстрацію авторського права
№ __ від. _____

© М. Л. Опалев,
Т. О. Іваненко, 2020

ШРИФ
ТОВА
Анімація
БУКВА, СЛОВО, ТЕКСТ

ПЕРЕДМОВА_06

1 АНІМОВАНА БУКВА_08

- 1.1. Презентація алфавіту шляхом анімації букви_10
- 1.2. Стилізації в презентації алфавіту_32
- 1.3. Анімація літер технічними та технологічними засобами_ 42

2 АНІМОВАНЕ СЛОВО_52

- 2.1. Експериментальна анімація слів_54
- 2.2. Логомонтаж в сучасній айдентиці_62
- 2.3. Анімація слів технічними та технологічними засобами_ 82

3 АНІМОВАНИЙ ТЕКСТ_106

- 3.1. Взаємодія дизайну анімованого тексту та його озвучування_108
- 3.2. «Рідка» типографіка_116
- 3.3. Анімований текст у інфографіці_132
- 3.4. Анімований текст у музичних кліпах_138

ХУДОЖНЬО-ПРОЕКТНИЙ І ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ШРИФТОВОЇ АНІМАЦІЇ_148

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ_150

ЛІТЕРАТУРА_152

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ_154

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК_168

СПИСОК ПОСИЛАНЬ_169

Технології мультимедіа надають дизайнерам широкі можливості в експериментах, пов'язаних з пошуком нових художніх образів. Анімаційні ролики, що розміщуються в цифрових мережах або демонструються на телебаченні, невпинно збагачуються оригінальними формами. В цій роботі ми розглядаємо анімації, контент яких становить рухомий шрифт, наприкладі зв'язку «буква – слово – текст». Буква є основою алфавіту, слово розглянуто з позицій лєтерингу, текст уособлює виражальні можливості типографіки в цілому. Оскільки сам термін «типографіка» стосується суто друкованих матеріалів, у нашому контексті має сенс змістити акцент на так звану «екранну типографіку», тобто анімований шрифт, який демонструється на екрані. Серед англомовних дизайнерів-практиків також застосовується термін з аналогічним значенням “Kinetic tyrography”, тому часто в українськомовному середовищі можна почути кальку з нього, а саме «кінетична типографіка». Іноді в англомовній науковій літературі трапляються також терміни “Temporal tyrography” та “Dynameic tyrography”, які фактично визначають екранну типографіку, що змінюється в часі.

Динамічна екранна типографіка в сучасному проектуванні багато в чому зумовлює формування цифрового мистецтва в цілому, роблячи його одним з найпрогресивніших. Активний розвиток української анімації і моушн-дизайну, що спостерігається останнім часом, спонукає систематизувати розробки зарубіжних авторів і студій з використання анімованих шрифтових композицій, здатних суттєво вплинути на відновлення самобутності сучасного українського анімаційного простору, на посилення зацікавленості творців і глядачів мультимедійним дизайном узагалі.

Шрифтову анімацію автори навчально-методичного посібника розуміють як анімацію букви, слова або тексту певними технологічними й композиційними засобами, які посилюють емоційний вплив цих об'єктів дизайну. Для найбільш результативного оперування шрифтовою анімацією необхідно вивчати властивості шрифту як знакової конструкції, його комунікативний потенціал, способи посилення виразності і впливу на глядача. Шрифтова композиція є засобом самовираження, у наш час вона стає самостійною творчою формою. Авторська концепція форми в роботі дизайнерів стає актуальною для вивчення як загальних проблем формоутворення, так і конкретних засобів художньо-проектної виразності.

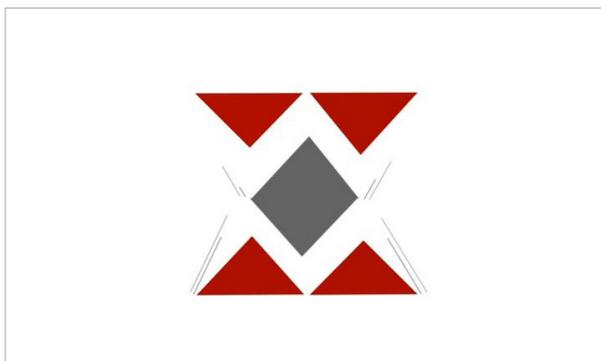
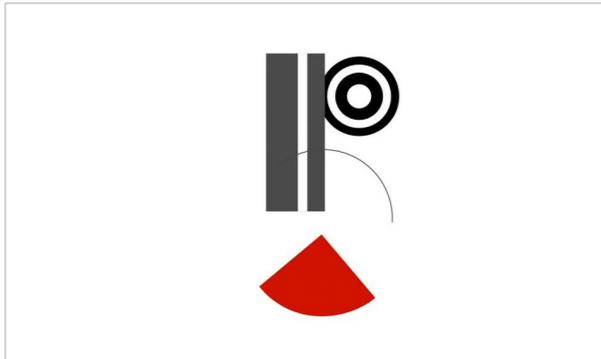
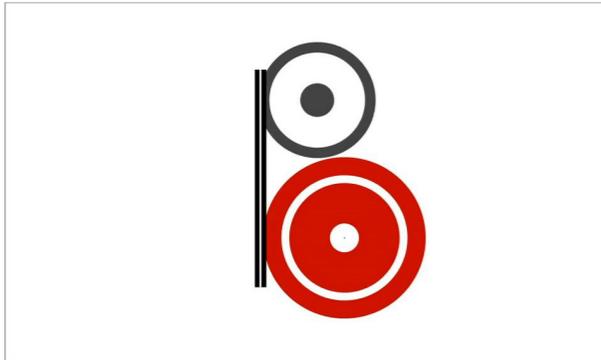
Завдяки великій кількості виражальних засобів, прийомів і технологій таке явище, як шрифтова анімація, є благодатним полем для художніх експериментів із формою, композицією і навіть матеріалами. Більшість таких експериментів впливає на свідомість глядача на абстрактному рівні, а також має потужний емоційний вплив. Призначенням такої форми типографіки є не тільки

і не стільки інформувати, скільки привертати увагу, зацікавлювати, переконувати, розважати і, якщо треба, шокувати.

Способи, які можуть бути використані для створення привабливої шрифтової анімації, доволі різноманітні. Це поєднання в анімації типографіки та ілюстрацій або використання анімованих типографічних композицій за відсутності інших видів зображень; модифікації форми шрифту засобами тривимірної графіки або іншими технологіями; анімація окремих символів у створенні дії, настрою або почуття; експерименти з різними матеріалами тощо. Художньо-проектний і технологічний інструментарій шрифтової анімації — це набір певних принципів і засобів, завдяки яким створюється проєкт. Він відрізняється залежно від сфери, способів поєднання засобів, дає змогу створювати прийоми, що аналізуються з погляду закономірностей і зв'язків (у тексті посібника для кожного прикладу виділено саме той художньо-проектний і технологічний інструментарій, який найбільш явно використано в цій роботі).

Навчально-методичний посібник призначено для аудиторних та самостійних занять студентів першого рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 022 Дизайн. Навчальні матеріали розкривають технологічні й композиційні засоби створення шрифтової анімації.

Навчально-методичний посібник містить питання для самоконтролю, термінологічний словник та іменний покажчик. Як ілюстративний матеріал використано найбільш виразні і яскраві роботи зі шрифтової анімації дизайнерів та студій усього світу.

ALPHABET IN MOTION — BARCENOVA TYPE

Cecilia Brarda

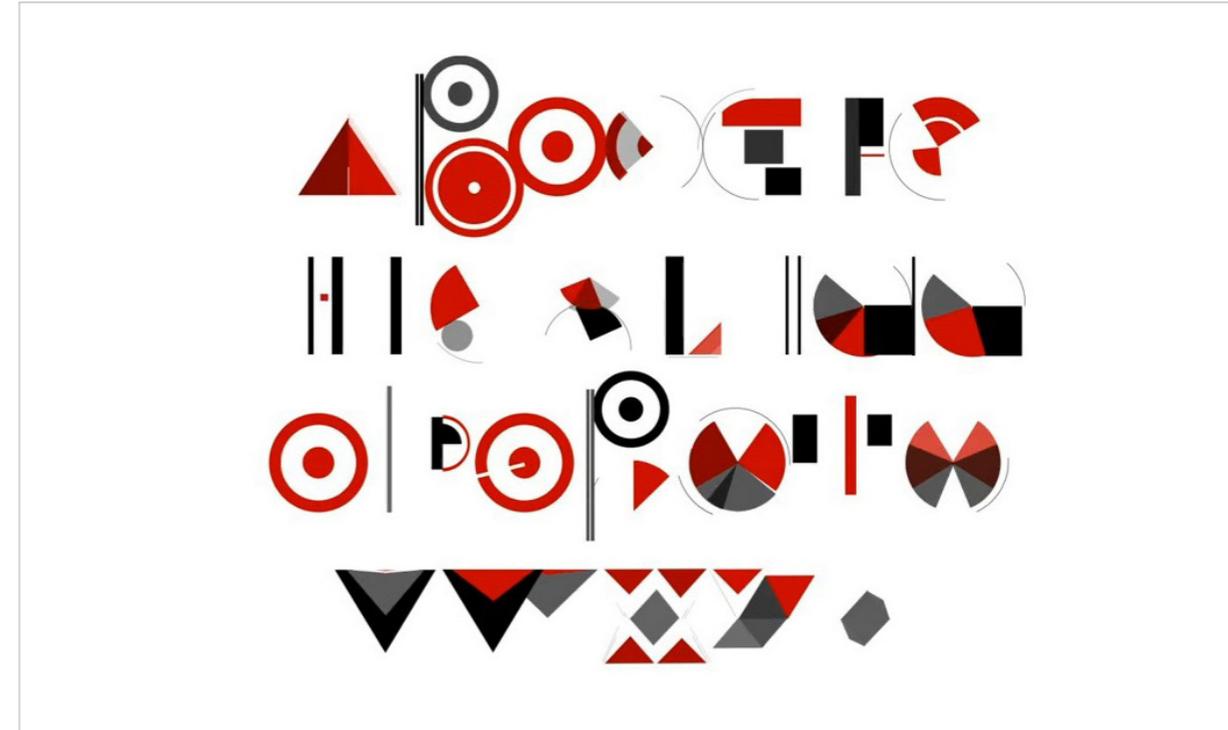
Проект 2013 року Сесілії Брарди (Cecilia Brarda), графічного й мушн-дизайнера з Санта-Фе (Аргентина), "Alphabet in motion — Barcenova type" виконаний для однойменного шрифту методом шейпової анімації і демонструє колірний контраст.

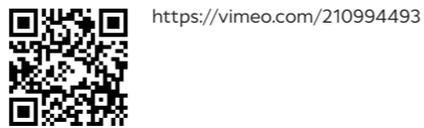
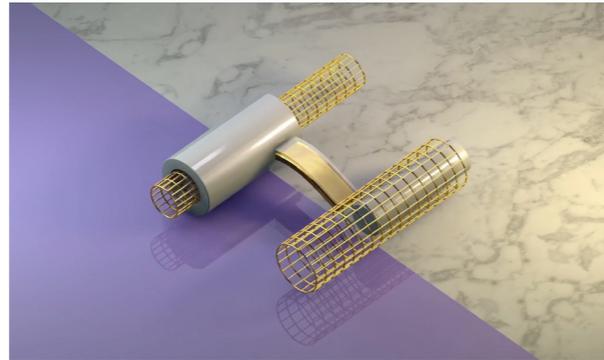
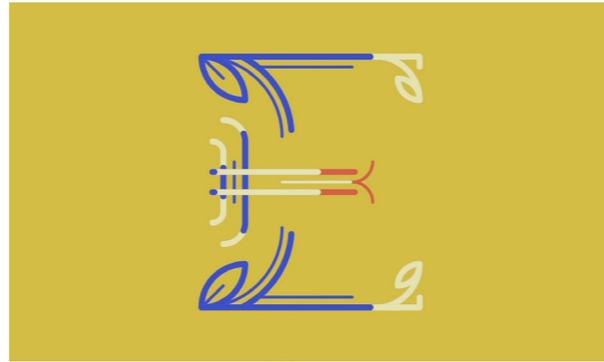
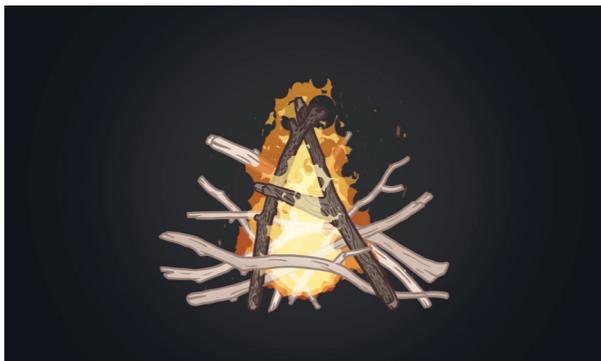
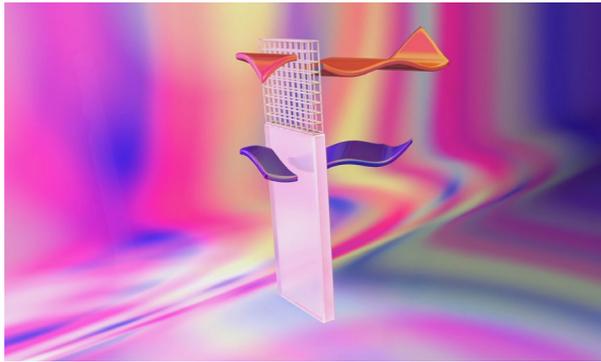
Форми, які виникають на білому тлі, еволюціонують потім у букву протягом однієї секунди. Ці метаморфози підтримані двома основними кольорами — чорним і червоним. Але в момент формування графеми глядач бачить тільки чорну літеру. Такий емоційний ефект контрасту приводить зміни графеми до спільного знаменника й у кінцевому підсумку працює на залучення глядача до анімації. Глядач спостерігає розвиток дії з використанням сигнального червоного кольору, а чорний зупиняє цю дію на мить, створюючи її чіткий ритм.

<https://vimeo.com/70435868>

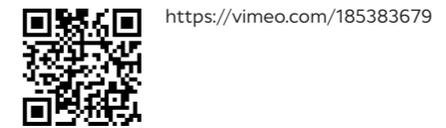
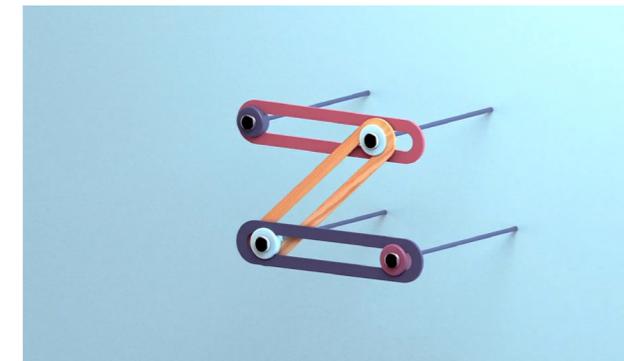
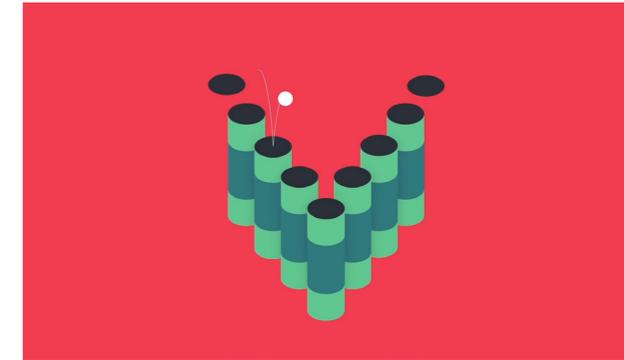
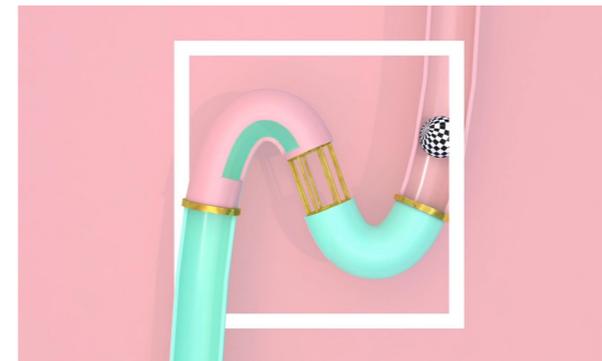
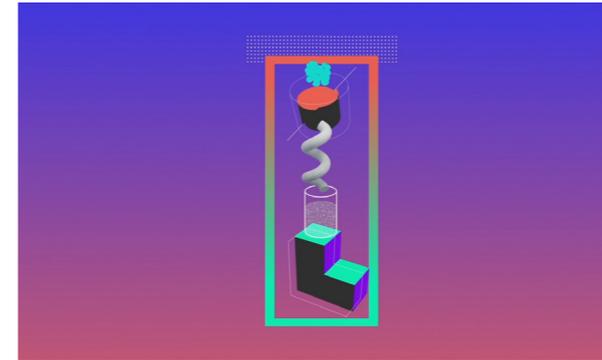
Засіб гармонізації візуального ряду: контраст.
Засіб анімації: метаморфоза форми.
Технологія: векторна анімація.

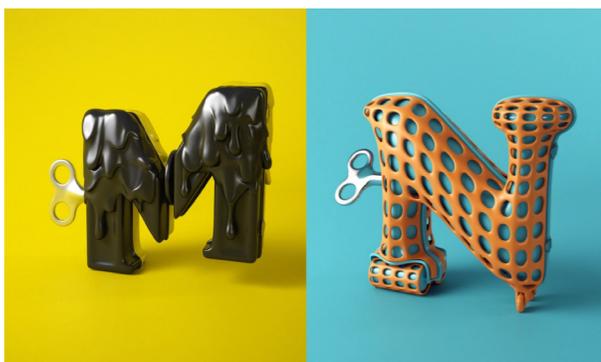
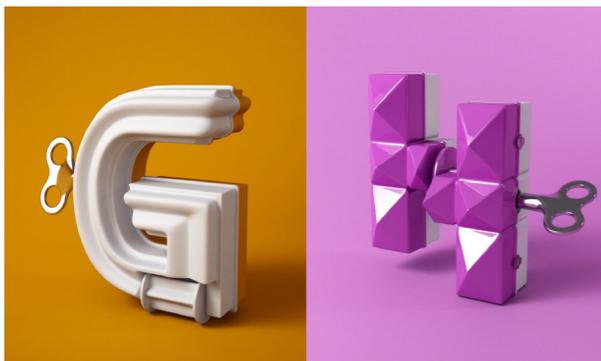
<https://vimeo.com/210994493>

Принципи композиції візуального ряду:
супідрядність, сюжет у центрі.
Засіб анімації: позиція об'єктів у кадрі.
Технологія: покадрова, векторна і тривимірні види анімації, цифрові ефекти.

<https://vimeo.com/185383679>

Принципи композиції візуального ряду:
супідрядність, сюжет у центрі.
Засіб анімації: позиція об'єктів у кадрі.
Технологія: покадрова, векторна і тривимірні види анімації, цифрові ефекти.

THE ALPHABET IS YOUR PLAYGROUND

Mark Urtasun

Іспанський дизайнер з Барселони Марк Уртасун (Mark Urtasun) в анімації "The Alphabet is your Playground" 2016 року створив своєрідний ігровий майданчик для маленьких дітей. Кожну букву представлено у вигляді кумедної заводної іграшки, що рухається по площині. Для кожної літери автор спроектував свій механізм пересування. Тривимірна графіка проєкту імітує пластмасові матеріали, з яких зазвичай виготовляють дитячі іграшки, настільки вдало, що іноді іграшки видаються реальними.

У цьому прикладі об'єднувальними властивостями є розмірні, геометричні, динамічні і фактурні параметри, що повторюються в кожному епізоді протягом усієї композиції.

<https://vimeo.com/182430136>

Принципи композиції візуального ряду: повторення, єдність.
Засіб вираження художнього образу: фактура.
Технологія: тривимірна анімація.

SPOOKTACULAR: AN ANIMATED ALPHABET

Adam Osgood

Аніматор Адам Осгуд (Adam Osgood) із Джексон Хол (США) в короткому фільмі 2015 року "Spooktacular: An Animated Alphabet" стилізував анімований алфавіт для святкування Гелловіну.

Кожна буква ілюструє слово в цьому стилі в страшному або гротескному образі, який перетворює класичні літерні форми й увиразнює ознаки цього свята. Яскравості образам неприємних істот надають характерні колоритні фактури. Завдяки використанню фактури досягається мета такої стилізації — донести певну ідею. Фактура в такому разі є смислотвірним чинником. Кожний образ займає середню частину екрана і є, по суті, статичним. Анімація мінімальна, вона лише трохи зачіпає форму персонажів, аби посилити їхні емоції.

<https://vimeo.com/110077368>

Засіб вираження художнього образу: фактура.
Засіб анімації: статичний відеоряд.
Технологія: графічна (рисована) анімація.

A is for Ancient

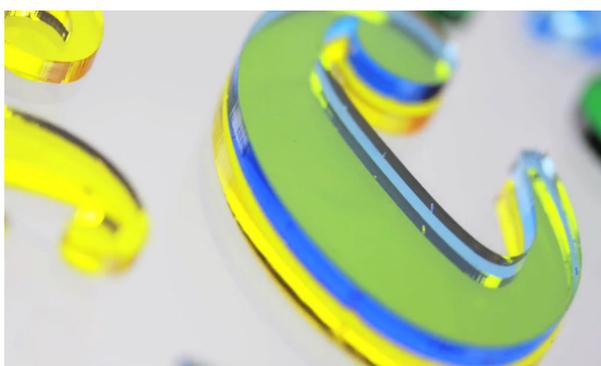
I is for Infected

M is for Mummified

S is for Scaly

TYPOPHILE FILM FESTIVAL 5 OPENING TITLES

Brent Barson

Послідовність титрів "Typophile Film Festival 5 Opening Titles" для п'ятого кінофестивалю "Typophile" — проект Брента Барсона (Brent Barson) з Університету Бриґама Янга (Прово, штат Юта, США), у якому все зроблено живою зйомкою типографіки на основі стоп-моушну.

Автори, група студентів-дизайнерів університету, не використовували технологій тривимірної графіки й анімації взагалі. У куратора проекту Брента Бартона виникла ідея відобразити п'ять людських почуттів на основі реального процесу і матеріальних ідей типографіки. Використання цитат видалося найбільш цікавим напрямом у створенні концепції, доступної для аудиторії. Таким чином, було знайдено п'ять цитат, у яких передано глибоку думку. У титрах використовуються різні об'ємні декоративні шрифти, кожне слово створене особливою технологією. Шрифт, побудований з різних фізичних форм, гнучко трансформується й переходить від однієї сцени до іншої. І живі кадри, і стоп-моушн дуже органічні й добре інтегровані в кінцеву анімацію. Робота привертає увагу різноманітністю та яскравістю кольорів. Реверсивні епізоди є дуже ефективними, вони додають елемент гри в побудову слів і спонукають глядача відгадувати ключову цитату. Багата музична тема передає різні настрої в кожній з п'яти сцен, акцентує увагу глядачів на ключових подіях ролику.

<https://vimeo.com/6382511>

Засіб організації візуального ряду: об'єм.
Засіб вираження художнього образу: колір.
Технологія: об'ємна (матеріальна) анімація, покадрова фотозйомка.

ШРИФТОВА АНІМАЦІЯ

буква, слово, текст

У матеріалах навчально-методичного посібника розглянуто шрифтові анімації на прикладах робіт дизайнерів і студій усього світу, контент яких становлять зв'язки «буква - слово - текст». Подано художньо-проектний та технологічний інструментарій шрифтової анімації, що охоплює принципи й засоби композиції візуального ряду, засоби анімації тощо.

Навчально-методичний посібник призначений для студентів закладів вищої освіти дизайне ського та мистецького спрямування, початківців, а також тих, хто цікавиться анімаційним дизайном.